

Protokoll

Styrelsens sammanträde nr 3/2020

Tid och plats

Torsdag 10 september, Alfta Gästgiveri.

Närvarande ledamöter

Mikael Jonsson, Ovanåkers kommun
Fredrik Skoglund, Bollnäs kommun (via Teams)
Inga-Lill Carlsson, Naturskyddsföreningen Gävleborg
Elin Skogens, Region Gävleborg
Björn Schols, Mellanskog
Jan Setterberg, Svenska Jägareförbundet
Stefan Olander, Förbundet Svensk fäbodkultur och utmarksbruk
Bengt Olsson, Sportfiskarna (via Teams)

Frånvarande ledamöter

Ellinor Karlsson, Los bygderåd
Erik Olsson, LRF Gävleborg
Jonny Mill, Ljusdals kommun

Övriga deltagare

Hanna Alfredsson, koordinatör Biosfärområde Voxnadalen
Olle Berglund, projektledare Biosfärområde Voxnadalen
Johan Olanders, Ovanåkers kommun

Mötets öppnande

Styrelsens ordförande Mikael Jonsson öppnade mötet.

Anmälan av övriga frågor

Ingen övriga frågor anmäldes.

Fastställande av dagordning

Godkändes.

Val av sekreterare och protokolljusterare

Johan Olanders valdes till sekreterare.
Jan Setterberg valdes till justerare.

Godkännande av förra mötets protokoll

Föregående mötes protokoll godkändes.

Bordet runt (styrelseledamöternas omvärldsspaning)

Inga-Lill Carlsson, Naturskyddsföreningen:

- Corona-pandemin har haft stor påverkan på föreningen med inställda aktiviteter.
- Planering pågår inför kretsstämma med tema biologisk mångfald, ängar och vägkanter.
- Ny krets har bildats i Ljusdal. Kretsen har kommit igång med bra fart med en bra blandning av både män, kvinnor, äldre och yngre!

Biörn Schools, Mellanskog:

- Inget nytt att tillägga.

Jan Setterberg, Svenska Jägareförbundet:

- Corona-pandemin har haft en stor inverkan på förbundets aktiviteter.
- Älgförvaltningen är en aktuell fråga som diskuteras flitigt just nu. Skogsbruket efterfrågar ett större jakttryck på älgstammen för att minska betesskadorna i skogen. Samtidigt är det svårt att skjuta hela kvoten i vissa områden.
- Sveaskog har i ett projekt märkt 25 älgar med sändare. Enbart ett par stycken som fortfarande är vid liv. Visar på ett stort predationstryck. Ett problem att få människor vill utöva jakt med lösa hundar i vargtäta områden.
- Viktigt att inte polarisera kring rovdjursfrågan.

Elin Skogens, Region Gävleborg:

- Samverkan över regiongränserna har stärkts som en effekt av corona-pandemin! Digitala möten har underlättat samverkan.
- Skogsdag vid Fågelsjö gammalgård genomfördes i augusti, samarrangemang med Hälsinglands museum, 47 deltagare. Tema skog, klimat, kultur och Hälsingegårdarnas historia. Elin deltog och ledde tillsammans med en forskare en station om nya material från skogen (textil, drivmedel mm.). (Hanna och Olle från biosfärkontoret besökte temadagen).
- Arbetet med den regionala skogsstrategin tillsammans med Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen fortgår. Remissdialoger kommer att genomföras digitalt under hösten.
- Många stora processer på gång, bl.a. utformande av Europeiska regionala utvecklingsfonden.
- Under 2021 kommer Elin att vara föräldraledig, regionen ska se ut en ersättare till Elin.

Mikael Jonsson, Ovanåkers kommun:

- Noterar att människor under sommaren har valt att aktivera sig lokalt med vandring och fiske, vilket är positivt.

Fredrik Skoglund, Bollnäs kommun:

- Ett kommunalt våtmarksprojekt vid västra Voxsjön är i startgroparna.

Stefan Olander, Förbundet Svensk fäbodkultur och utmarksbruk:

- Har genomfört en kurs i gärdsgårds bygge vid Krype fäbodar, Söderhamn.
- Har under sommaren inventerat utvalda gräsytor på kommunal mark i Ovanåker, Bollnäs och Ljusdal. Inventeringarna utgör underlag till 'Aktionsplan för biologisk mångfald' i biosfärömrådet. Skidbackarna i Edsbyn och Bollnäs hade en särskilt artrik och värdefull flora. Även kyrkbacken i Svabensverk har en artrik flora.

Bengt Olsson, Sportfiskarna:

- Fortsatta fiskevårdsåtgärder i "Svartån" i Edsbyns kommun. Under sommaren har restaureringen av Hans Lidmans legendariska fiskevatten fortsatt med restaurering efter flottledsrensning och utläggning av 130 ton lekgrus i Mållångsboån. Fler åtgärder i projektet "I Hans Lidmans fotspår" är inplanerade under 2021.
- Inspelning och produktion pågår för närvarande av ett filmprojekt om Hans Lidman. Produktionen är ett samarbete mellan Freewater Pictures och SVT. Sportfiskarna har letat fram finansiering och bidrag till innehållet. Filmen ska preliminärt visas på SVT hösten 2021.

- Sportfiskarna har fått uppdraget att administrera webb och Facebook för Rivers of Life.
- Sportfiskeboom 2020 – de flest har haft hemester i år och många har sökt sig ut i naturen och många har provat på sportfiske vilket syns bland annat på rekordsiffror i fiskekortsförsäljning.
- Bengt har blivit invald i Los Hamra fiskevårdsförening och kan hjälpa till med kontakter när så behövs.

Övriga kommentarer från arbetsgruppen/adjungerade deltagare:

Olle Berglund, biosfärkontoret:

- Har under sommaren haft två personer projektanställda för att genomföra elfiske i utvalda bäckar.
- Under sommaren har även två fäbodvallar som ingår i vårt pågående regionprojekt färdigställts för bete med hjälp av ett arbetslag från Ovanåkers Kommun (se mer nedan).

Nytt från biosfärkontoret och Biosfärprogrammet Sverige

Hanna informerade om att:

- Notering - Det har nu gått 1 år sedan BO Voxnadalen invigdes!
- Årets ö-råd genomfördes i augusti och Hanna deltog. Ö-rådet är en årlig träff för Sveriges biosfärömrådeskoordinatörer, Svenska Biosfärprogrammet, Naturvårdsverket och svenska Unescorådet. Under mötet diskuterades ett förslag till nationell strategi för biosfärprogrammet, bland annat kring hur mer forskningsprojekt kan knytas till BO och hur fler nationella myndigheter kan involveras i BO och se dem som en resurs. BO Nedre Dalälven var värd. Voxnadalen tog på sig värdskapet för ö-rådet 2021.
- Hanna har träffat Jorunn Hellman och Linnea Van Wagenen från Ljusdals kommun. De vill engagera sig mer i biosfärömrådet. En gemensam strategidag med alla tre kommuner ska planeras under hösten i syfte att undersöka hur biosfärömrådet och Agenda 2030 bättre kan genomsyra kommunernas hela arbete. En sådan dag bör inkludera politiker och tjänstemän inom miljö, hälsa, näringsliv m.m.

Fokusområden (mål i utvecklingsplan)

Skogen som hållbar resurs

- Hanna och Olle rapporterade om vad som händer inom det regionfinansierade projektet "kvalitetsaspekter i skogsbruket & tänk utanför hyggesboxen".
 - HIL-gruppen som leds av Mikael Scherdin har haft sommaruppehåll men ska starta upp igen under hösten. Rundvirke skog ska vara värd för nästa möte (utomhus) som får ske efter att älgjakten är avslutad.
 - Inga-Lill kommenterar att gruppen skogsentreprenörer (maskinförare mm.) saknas i HIL-gruppen, vilka borde involveras för att få med hela skogskedjan.
 - VoxWood - en ansökan om varumärkesskydd ska göras till PRV och biosfärkontoret har åtagit sig att bekosta en sådan ansökan. Tanken är att varumärket sedan kan säljas/överlåtas från biosfärömrådet (Ovanåkers kommun) till annan part när en struktur för det finns på plats (exempelvis en ekonomisk förening för VoxWood). Styrelsen beslutar att Biosfärömråde Voxnadalen kan gå vidare med en ansökan om varumärkesskydd av VoxWood. Olle och Hanna tillsammans med Mikael Scherdin tar frågan vidare.
 - Ett utbildningsmaterial om Hälsingefura och kvalitetsaspekter riktat till privata skogsägare ska tas fram. Arbetet ska påbörjas inom kort och utföras av Benny Gävert (tjänstställd av biosfärkontoret) med hjälp av Urban Larsson, Skogsstyrelsen, samt Hanna och Olle. Utbildningsmaterialet kan sedan användas till studiecirklar.

- Biosfärkontoret har kontaktats av Ola Engelmark, Föreningen Skogens mångbruk om att förlägga en exkursion till Voxnadalen den 4 oktober. BO Voxnadalen väljer att samarrangera exkursionen med Skogens mångbruk samt Föreningen Spillkråkan, eftersom temat är det samma som för den skogskväll som biosfärkontoret tidigare fick ställa in (27 maj, pga. corona). Exkursionen förläggs till ForRest i Enstabo. Program kommer inom kort.

Levande vatten

- Olle rapporterade om vad som händer på vatten sidan.
 - El provfiske har genomförts under sommaren. Jämfört med tidigare genomförda el provfisken i samma vatten, visar de nya resultaten att bäckrödingen (inplanterad art) till stor del har tryckt undan bäcköringen (inhemsk art).
 - Rivers of Life – Hanna tar fram en informationsbroschyr om projektet som gäller för både Gävleborgs och Jämtlands län. Olle ska ta fram markägarpåbudsformer inför kommande dialogmöten och tillståndsprocesser.

Ett öppet och levande landskap

- Olle rapporterade om vad som händer inom det regionfinansierade projektet "fäbodar och utmarker – en resurs för framtiden".
 - Projektet drivs tillsammans med Ovanåkers kommuns utvecklingsavdelning. Under sommaren har ett arbetslag röjt växtlighet och stängslat för bete vid HibovalLEN (8 ha) och VästbovalLEN (10 ha). Båda vallarna har betats under sommaren (dikor och får).
 - Janne lyfter frågan om de insatser som genomförs vid fäbodvallarna är publika? (En vägbom vid Hibo försvårar tillgängligheten till fäbodvalLEN.) För vem görs dessa insatser? Tillgängliggörande av förlorad betesmark, biologisk mångfald och/eller friluftsvärden/besöksvärden?
 - Elin framför att dokumentation om projektinsatsernas tillgänglighet och spridning är viktig för regionens del som finansier.
- Arbetet med en aktionsplan för biologisk mångfald i biosfärområdet fortgår. Therese Holmsten leder arbetet som ska vara klart under detta år. Stefan har genomfört inventeringar på utvalda platser i alla tre kommuner. En utbildningsdag om biologisk mångfald och grönyteskötsel för kommunernas gata-park personal samt berörd personal från kommunala fastighetsbolag och kyrkoförvaltningar planeras under hösten.
- Även förarbetet med att starta upp grönsaksodling i anslutning till Ol-Andersgården har påbörjats så smått. Studiebesök har genomförts till Mobodarne i Söderhamn, Stabergs barockträdgård i Falun och Skogsträdgården i Stjärnsund, för att få inspiration till hur en trädgård vid Ol-Anders kan se ut. Projektet har fått förlängt till september 2021.

Kommunikation och varumärke

- Hanna redogjorde för ett reviderat förslag gällande ansökan till Patent- och Registreringsverket, biosfärområdets logotyp och tillhörande kollektivmärkesbestämmelser. Förslaget hade gått ut till styrelsen i samband med kallelsen till mötet. I efterföljande diskussioner beslutades följande tillägg till kollektivmärkesbestämmelserna:
 - Godkänd ansökan om att använda sig av biosfärområdets logotyp gäller i 5 år.
 - Vid gemensamma projekt mellan biosfärområdet och andra organisationer hanteras frågan i särskild ordning.
 - Styrelsen godkände förslaget till kollektivmärkesbestämmelser/ansökningsformulär efter genomförda justeringar. Hanna tar arbetet vidare med en ansökan till PRV.

Ekonomirapport

Olle rapporterar att ekonomin ser god ut.

Övriga frågor

- Olle informerade om en EU-ansökan, *Cultural Heritage, Identities & Perspectives: Responding to Changing Societies*, som Centrum för Biologisk Mångfald (CBM), Sveriges lantbruksuniversitet, Uppsala arbetar på. Syftet är att lyfta fram kulturarvet knutet till småskalig livsmedelsproduktion, samt dess betydelse för den lokala identiteten och attraktiviteten för besökare. Biosfärområde Voxnadalen med omnejd ingår som ett av flera geografiska områden i ansökan/studien.
 - Elin undrar om kontakt har tagits med föreningen MatVärden? Olle förmedlar frågan vidare till CBM.
- Olle visade bilder från de olika aktiviteter som genomförts under sommaren, bland annat från iordningställningen av betesmarker vid Hibo fäbodvall.
- Nytt nummer av magasinet "Det händer i Biosfärområde Voxnadalen" planeras att gå i tryck under skiftet 2020/2021. Hanna och Olle efterfrågade tips och inspel till magasinet. Bengt erbjöd att Sportfiskarna kan bidra med ett reportage om de åtgärder som genomförs i "Hans Lidmans Svartån".
- När kan och ska vi ordna biosfärområdets första "öppna möte"? På grund av rådande läge kring corona beslutades det att bordlägga ärendet så länge och avvakta till våren 2021 för att se hur situationen utvecklar sig.

Nästa sammanträde

Nästa sammanträde sker den 3 december. Bollnäs föreslås som värd för det mötet. Hanna kollar upp möjlig lokal.

Sammanträdets avslutande

Mötet avslutades cirka kl. 15.30.

Vid protokollet

Hanna Alfredsson